

Не лише професія, а й покликання!

У Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу відбулася урочиста академія, присвячена Міжнародному дню медичної сестри «Медична сестра – це звучить гордо». Ведучими заходу були головний експерт департаменту охорони здоров'я з медсестринства Наталія ГАЛАПАЦ та голова Асоціації медичних сестер м. Львова Ірина ОМЕТЮХ, які привітали всіх медсестер з професійним святом. «Без медичних сестер не має успішного лікаря, без командної роботи не має успішної медицини. Надзвичайно цінуємо та шануємо вашу працю», – подякувала медичним сестрам директор департаменту охорони здоров'я Львівської ОДА Ірина МИКИЧАК, вручила почесні грамоти та нагороди від департаменту та Львівської обласної організації профспілок працівників охорони здоров'я України. До привітань долучилися представники управління охорони здоров'я департаменту гуманітарної політики ЛМР, Львівської обласної організації профспілок працівників охорони здоров'я України, Львівського медичного коледжу післядипломної освіти, Інституту медсестринства та лабораторної медицини ім. Андрея Крупинського.

Вітаємо!

Помічниця, піклувальниця, ангел-хоронитель. Як тільки не називають вас, шановні медсестри, в найтяжчі хвилини свого життя ті, хто потребує особливої уваги й опіки. І, безперечно, професіоналізму, який щохвилини стоїть на сторожі життя і здоров'я кожного пацієнта. За ваш невтомний труд, що межує з героїзмом – низький вам уклін і найкращі побажання. За вашу скромність і самовідданість – честь і шана. За ваші недоспані ночі нехай віддачить вам доля сторицею радості, добра і любові. І нехай ваша праця ніколи не буде непоміченою в суспільстві, якому ви віддали роки свого життя і звиятальної праці. Нехай кожна мить життя радує своєю неповторністю! Зі святом Вас!

Святу медичних сестер вже понад сто років, офіційний статус воно здобуло в 1971 році. Святувати його почали з часу об'єднання сестер милосердя із 141 країни в професійну громадську організацію – Міжнародну раду медичних сестер (International Council of Nurses). Щороку рада оголошує загальну тему свята, приділяючи пильну увагу тій чи іншій сфері діяльності медсестер. Таким чином організація висвітлює проблеми сестринського догляду в усьому світі, сприяючи їх вирішенню.

Тоді ж, понад сто років тому, сформувався і стійкий стереотип: медсестра – це жінка, яка виносить з поля бою поранених або стоїть біля операційного столу чи доглядає хворих у шпиталях, роблячи перев'язки, роздаючи ліки та втішаючи недужих. І лише нещодавно медики почали розуміти, що лікарі без шкоди для пацієнтів можуть передати деякі свої функції медичним сестрам.

Це, по-перше, звільнить час фахівців для виконання основних функцій: встановлення діагнозу та призначення лікування. А по-друге, значно здешевить надання медичних послуг, однак при цьому не знизить їх якості. Тим паче, що кадровий потенціал системи охорони здоров'я будь-якої держави на 70-75% складається з медсестринського персоналу. Фахівці ВООЗ зазначають: медсестри можуть узяти на себе від 25 до 70% (залежно від профілю та спеціалізації) обов'язків лікаря.

Основні функції сучасної медичної сестри визначено Європейським регіональним бюро ВООЗ із сестринської справи 1996 року. Однак у 2001 році ВООЗ деталізувала ці функції, додавши такі види діяльності, як планування, моніторинг та координування різноманітних ресурсів і послуг систем медико-санітарної допомоги, налагодження співпраці з іншими фахівцями медико-санітарної допомоги, виконання обов'язків спеціалістів і прийняття рішень там, де відсутні фахівці, проведення досліджень та участь у науково-дослідних проектах тощо.

У системі охорони здоров'я країн Європи, США, Канади давно зрозуміли важливість розвитку й удосконалення медсестринства. Зокрема, у середині минулого століття США, Канада, а з 70-х років уже й Польща, Німеччина та інші країни почали готувати магістрів-медсестер із вищою освітою. У 2017 році у Франції на 6% збільшили набір на спеціалізоване медичне навчання та розглядають розширення функцій медсестер і аптекарів-фармацевтів як вирішення проблеми доступу населення до медичної допомоги.

На сьогодні медичні сестри становлять найчисленнішу категорію працівників охорони здоров'я, оскільки в лікарській практиці велику частку медичних послуг надає винятково сестринський персонал. В Україні працюють понад 303 тисячі медсестер (до речі, 17 із них відзначені почесною нагородою Міжнародного Червоного Хреста). Однак співвідношення

молодших спеціалістів із медичною освітою і лікарів в Україні становить 1,9:1, тоді як у країнах ЄС – 2,5:1. Причин такої ситуації багато: непривабливість медсестринської справи, допоміжна роль медсестри, низька заробітна плата, надмірні навантаження, а іноді й небезпечні умови роботи. Це спричиняє значний дефіцит таких фахівців. Нині найбільше вакансій для медсестер відкрито в Київській, Харківській та Херсонській областях. Це при тому, що в Києві медсестрам пропонують найвищу заробітну плату порівняно з регіонами – 10 тис. грн (друге місце посідає Житомир – 5,5 тис. грн, третє – Харків – 4 тис. грн). Середня зарплатня медичної сестри в Україні становить близько 5 тис. грн.

На жаль, досі в Україні медсестер здебільшого вважають «інструментом» лікаря. Їх статус не надто високий, як і зарплатня. До того ж будь-яку їх ініціативу сприймають здебільшого скептично, мовляв, ваша посада самостійності не передбачає. При цьому робоче навантаження на середній медичний персонал вп'ятеро більше, ніж за кордоном, а претензії хворих часом безпідставні й необґрунтовані.

Однак, на щастя, позитивні зрушення все-таки є. Змінюються підходи до навчання медсестер: нині вони отримують дипломи бакалавра та магістра, що дає їм змогу не лише доглядати за хворими та проводити маніпуляції, а й виконувати функції менеджера й організатора адміністративно-господарської роботи. Залишається сподіватися, що цей процес з окремих змін переросте в системні.

І у Дрогобичі – святкували!

Уже увійшло в традицію, що медичні працівники м. Дрогобича та Стебника урочисто святкують День Матері та Всесвітній день медсестри.

Ось і цього року було гамірно і весело в урочисто прибраному актовому залі Дрогобицької міської поліклініки. Тут зібралися працівники медичних установ міста разом зі своїми родинами та дітками. На святі був присутній начальник відділу охорони здоров'я виконавчих органів Дрогобицької міської ради Володимир Чуба, а також головні лікарі медичних установ та профспілковий актив. Володимир Іванович привітав усіх зі святом Матері, а багатодітним матерям вручив подяки та нагороди від профспілки. З нагоди Всесвітнього дня медичної сестри також звучали вітання, були нагородження: грамоти та грошові винагороди.

Діти організували виставку власних художніх виробів, які підготували до свята, а також читали вірші, присвячені матерям і медсестрам. Під керівництвом провідного спеціаліста з культурно-масової роботи Марії Сподар та аматорами з числа працівників КНП «Дрогобицька міська лікарня № 1» було проведено невеликий концерт.

Окрім того, ще напередодні великодніх свят міська профспілкова організація працівників охорони здоров'я організувала прощу для медичних працівників у монастир в селі Зарваниця. Медичні працівники та їх діти взяли активну участь в обласній спартакіаді. Напередодні свята Матері на обласній дитячій спартакіаді діти посіли друге місце і були нагороджені Львівською обласною організацією профспілки працівників охорони здоров'я України путівками в санаторій за 50% вартості.